

**О.В. Москаленко, Харківський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ**

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ

Інвестиційна діяльність вітчизняних банків постійно активізується. З 1998 по 2006 роки обсяг довгострокових кредитів (ДК) збільшився в 98,4 раза (з 1,6 до 159,0 млрд.грн). Їх частка в загальному обсязі кредитів за 2006 рік зросла на 3,07 % і становила 64,85 %. Динаміка ДК у цьому періоді визначається рівнянням тренда $DK=4182t^2-25140t+32377$. Зростання зумовлене сприятливою кон'юнктурою на зовнішніх ринках, підвищенням платоспроможного попиту населення та збільшенням обсягів банківських інвестицій

Незважаючи на випереджаючі темпи зростання довгострокового кредитування, структура кредитних вкладень банків в економіку недостатньо орієнтована на інвестиції. Більша частина позичок (79,62 %) спрямовується на поточну діяльність. Інвестиційні кредити, призначені для відновлення основних фондів та обладнання, становлять лише 20,38 % від суми позичок, спрямованих в економіку, що ускладнює її розвиток за інвестиційно-інноваційною моделлю.

З початку 2006 року вимоги банків за кредитами, наданими на строк понад 1 рік, зросли на 79,5 %. З них в інвестиційну діяльність було спрямовано 29,81 %, що на 6,18 % більше, ніж у 2005 році.

Розгляд та аналіз викладених вище питань зумовили необхідність пошуку шляхів вдосконалення досліджуваного процесу. Автором проаналізовано існуючі пропозиції щодо цього питання та систематизовано в наступних напрямках:

1. Нарощення довгострокової ресурсної бази банківської системи. За умови нарощення бази довгострокових банківських ресурсів через використання змінної частини "дешевих" поточних пасивів можна зменшити вартість інвестиційних кредитів, збільшити обсяги і терміни кредитування інвестиційних проектів. З метою реалізації цього шляху автором розроблена модель використання перемінної частини поточних пасивів для формування інвестиційних ресурсів. Її використання стане реальною можливістю ефективного усунення проблем, виявлених у процесі дослідження.

2. Вдосконалення механізмів управління ризиками за інвестиційними кредитами. Інвестор ніколи не буде мати у розпорядженні всеохоплюючу оцінку ризику, бо різноманітність зовнішнього середовища завжди перевищує управлінські можливості того, хто приймає рішення, і обов'язково знайдеться недостатньо очікуваний сценарій розвитку подій, що може зірвати весь інвестиційний процес. У цьому напрямку автором пропонуються методи теорії нечітких множин, які дозволяють враховувати ризиковість інвестиційних рішень як на стадії розробки проекту, так і в ході його реалізації, що на практиці дозволить зменшити ризиковість прийняття

відповідних інвестиційних рішень та призведе до зменшення ризиковості всього інвестиційного процесу.

3. Збільшення кількості потужних банків. Поява на вітчизняному ринку банківських послуг міцних зарубіжних банків буде сприяти процесу концентрації банківських капіталів шляхом об'єднання та поглинання. Цей напрямок значно розширює можливості банківських об'єднань під час синдиційованого кредитування масштабних інвестиційних проектів, які потребують великих кредитів, розподілу ризиків між банками.

Реалізація розглянутих у роботі напрямків значною мірою буде сприяти зростанню частки банківських інвестиційних кредитів у фінансуванні розвитку економіки до рівня, який існує в ринковій економіці розвинутих країн.